

VABARIIGI VALITSUS

MÄÄRUS

Tallinn 2018

Probleemtooteregistri põhimäärus¹

Määrus kehtestatakse jäätmeseaduse § 26¹ lõike 2 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Probleemtooteregister

- (1) Probleemtooteregister (edaspidi *register*) on riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu.
- (2) Registri ametlik lühend on PROTO.

§ 2. Registri eesmärk

Registri eesmärk on:

- 1) andmete koondamine probleemtoodete tootjate ja tootjate ühenduste kohta;
- 2) arvestuse pidamine turule lastud probleemtoodete, Eestis tekkinud probleemtoodetest tekkinud jäätmete taaskasutamise ja taaskasutamise sihtarvude täitmise kohta jäätmeseadusest tulenevate ülesannete täitmiseks ning järelevalve teostamiseks;
- 3) Euroopa Komisjonile probleemtoodete ja probleemtoodetest tekkinud jäätmete kohta teabe esitamine.

§ 3. Registri vastutav töötleja

- (1) Registri vastutav töötleja on Keskkonnaministeerium.
- (2) Registri vastutav töötleja:
 - 1) tagab registri pidamise õigusaktides sätestatud nõuete järgi;
 - 2) tagab registri arendamise, haldamise ja pidamise finantseerimise;
 - 3) juhib registri arendustööd;
 - 4) määrab registri käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse tagamiseks registri turvanõuetele vastavad organisatsioonilised, füüsilised ja infotehnoloogilised turvameetmed ja korraldab nende rakendamise;
 - 5) informeerib volitatud töötlejaid aegsasti kavandatavatest muudatustest registri pidamisel;
 - 6) teeb oma pädevuse piires järelevalvet registri pidamise üle.

§ 4. Registri volitatud töötlejad

- (1) Registri volitatud töötlejad on Keskkonnaagentuur ja Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskus.

(2) Keskkonnaagentuur:

- 1) teeb registri vastutavale töötlejale ettepanekuid registri arendamiseks;
- 2) rakendab meetmeid andmete käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse nõuete tagamiseks;
- 3) tagab registri andmetega seotud kasutajatoe;
- 4) töötleb ja väljastab registrisse esitatud andmeid;
- 5) kontrollib registrisse kantud andmete asjakohasust ja õigsust;
- 6) informeerib vastutavat ja teist volitatud töötlejat olulistest takistustest ja probleemidest registriga seotud kohustuste täitmisel;
- 7) haldab registris juurdepääsuõigusi ja klassifikaatoreid.

(3) Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskus:

- 1) korraldab registri haldamist ja majutamist;
- 2) kasutab registri arendamiseks ja haldamiseks eraldatud vahendeid sihipäraselt ja tõhusalt;
- 3) teeb registri vastutavale töötlejale ettepanekuid registri arendamiseks;
- 4) korraldab registri arendustöid ning registri infrastruktuuri hankimist või rentimist;
- 5) rakendab meetmeid andmete käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse nõuete tagamiseks ning korraldab registri varukoopiate tegemise;
- 6) tagab registri infotehnoloogilise kasutajatoe;
- 7) informeerib vastutavat töötlejat ja teist volitatud töötlejat olulistest takistustest ja probleemidest registriga seotud kohustuste täitmisel.

2. peatükk

Registri pidamise viis ja nõuded

§ 5. Registri pidamise viis

(1) Registri pidamisel kasutatakse automatiseeritud andmetöötlust ja andmed säilitatakse digitaalsel kujul.

(2) Registrisisised komponendid on kasutajaliides ja andmebaas.

§ 6. Registrisse kantud andmete kaitse

(1) Registrisse kantud andmete kaitse hõlmab:

- 1) käideldavust, tagades andmete kättesaadavuse;
- 2) terviklust, välistades andmete tahtmatu või tahtliku volitamata muutmise;
- 3) konfidentsiaalsust, kaitstes andmeid volitamata töötlemise eest.

(2) Registrisse kantud andmete käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse tagamiseks rakendatakse asjakohaseid organisatsioonilisi, füüsilisi ja infotehnoloogilisi turvameetmeid.

(3) Registrisse kantud andmete turvaklass on K2T2S2 ja turbeaste on keskmine (M).

3. peatükk

Registrisse kantavad andmed ja andmete töötlemine

§ 7. Registrisse kantavad andmed tootjate ning tootjate ühenduse, probleemtoodete ja probleemtoodetest tekkinud jäätmete kohta

(1) Registrisse kantakse §-s 11 nimetatud andmete esitaja kohta järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) nimi;
- 2) äriregistri kood, postiaadress ning e-posti aadress;
- 3) tootjate ühendusele kohustused üle andnud tootja nimi, tootja äriregistri kood ja e-posti aadress, tootjate ühendusega ühinemise aeg ning tootjate ühendusest lahkumise aeg;
- 4) kontaktisiku ees- ja perekonnanimi, e-posti aadress ning telefoninumber;
- 5) volitatud esindaja nimi, äriregistri kood, postiaadress ning esindamise alguse ning lõpuaeg;
- 6) probleemtoote kategooria, elektri- ja elektroonikaseadme puhul liigitus, kas need on mõeldud kasutamiseks kodumajapidamistes või mujal kui kodumajapidamistes, kaubamärk, turule laskmise alguse aeg;
- 7) tootja või tootjate ühenduse kinnitus, kui turule laskmise viis on ainult e- kaubandus;
- 8) probleemtoodetest tekkivate jäätmete kogumise ja käitlemise tagamiseks nõutava rahalise tagatise kohta;
- 9) jäätmekäitluskava, milles on nimetatud probleemtoodetest tekkivate jäätmete kogumise kirjeldus, sealhulgas kogumisvõrgustik, taaskasutamise, kõrvaldamise ja väljaveo viiside kirjeldus ning jäätmete käitlemist korraldavate lepingupartnerite nimi, äriregistri kood, toimingute lühikirjeldus ning millele on lisatud jäätmekäitlusega seotud lepingupartnerite lepingute koopiad;
- 10) avalikkuse teavitamise kava probleemtoodetest tekkinud jäätmete lahus kogumise kohustusest ja muust sellega seotud tegevusest;
- 11) tootja või tootjate ühenduse kinnitus, et esitatud andmed on õiged ning probleemtoode vastab jäätmeseaduse §-s 27 kehtestatud nõuetele;
- 12) tootjate ühenduse asutamise dokumendid;
- 13) turule lastud probleemtoote mass;
- 14) kogutud probleemtoodest tekkinud jäätmete mass;
- 15) korduskasutatud probleemtoodest tekkinud jäätmete mass;
- 16) ringlusse võetud probleemtoodest tekkinud jäätmete mass;
- 17) energiakasutuseks taaskasutatud probleemtoodest tekkinud jäätmete mass;
- 18) punktides 16 ja 17 nimetatamata taaskasutustoimingu puhul probleemtootejäätmete mass;
- 19) taaskasutusse võetud probleemtoodest tekkinud jäätmete kogumass;
- 20) kõrvaldatud probleemtoodest tekkinud jäätmete mass;
- 21) Eestis käideldud probleemtoodest tekkinud jäätmete mass;
- 22) teise liikmesriiki käitlemiseks saadetud probleemtoodest tekkinud jäätmete mass;
- 23) väljapoole Euroopa Liitu käitlemiseks saadetud probleemtoodest tekkinud jäätmete mass;
- 24) teise liikmesriiki väljaveetud probleemtoodest tekkinud ringlusse võetavate jäätmete mass;
- 25) teise liikmesriiki väljaveetud probleemtoodest tekkinud kõrvaldatavate jäätmete mass;
- 26) väljapoole Euroopa Liitu veetud probleemtoodest tekkinud kõrvaldatavate jäätmete mass;
- 27) väljapoole Euroopa Liitu veetud probleemtoodest tekkinud ringlusse võetavate jäätmete mass.

(2) Tootjate ühendus esitab lõike 1 punktides 6, 7, 11 ja 13 loetletud andmed iga temale kohustused üle andnud tootja kohta eraldi.

(3) Lõike 1 punktis 8 nimetatud andmetena tuleb esitada järgmised andmed:

- 1) rahalise tagatise kohta – panga nimi, arvelduskonto number, summa kokku;
- 2) garantiikindlustuse kohta – kindlustusettevõtja nimi, kindlustuslepingu number, kindlustuslepingu tähtaeg, kindlustussumma kokku;
- 3) pangagarantii kohta – pangagarantii andja nimi, pangagarantii lepingu number, pangagarantii lepingu tähtaeg, garanteeritud summa kokku;
- 4) punktides 2 ja 3 nimetatud tagatiste kohta ka finantseerimisasutuse garantiikiri.

(4) Lõike 1 punktides 9 ja 10 nimetatud jäätmekäitluskava ja avalikkuse teavitamise kava uuendatakse vastavalt vajadusele, kuid vähemalt iga kolme aasta järel.

(5) Lõike 1 punktis 11 nimetatud kinnitust ei pea andma rehvide ega nende probleemtoodete kohta, millele on sätestatud erand jäätmeseaduse § 27 lõike 4 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määrusega.

(6) Lõike 1 punktides 6 ja 13–27 sätestatud andmed esitatakse määruse lisas nimetatud kategooriates.

(7) Keskkonnaagentuuril on õigus nõuda tootjalt või tootjate ühenduselt lõikes 1 nimetatud andmete õigsuse kontrollimiseks täiendavalt:

- 1) probleemtoodete valmistamist ja turule laskmist käsitlevaid raamatupidamise dokumente;
- 2) probleemtoodete turule laskmist käsitlevaid muid dokumente, sealhulgas lepingute koopiaid;
- 3) probleemtoodetest tekkinud jäätmeid taaskasutavate või kõrvaldavate jäätmekäitlejate jäätmete vastuvõttu tõendavaid dokumente ja kinnitust nende taaskasutamise või kõrvaldamise kohta;
- 4) dokumente probleemtoodetest tekkinud jäätmeid vastu võtva jäätmekäitleja käitlemistehnoloogia efektiivsuse kohta;
- 5) tolli aktsepteeritud kaubadeklaratsioone probleemtoote turule laskmise ning probleemtoodetest tekkinud jäätmete sisse- ja väljaveo kohta;
- 6) probleemtoote jäätmeseaduse § 27 nõuetele vastavust tõendavaid dokumente;
- 7) väljaspool Euroopa majanduspiirkonda jäätmeid taaskasutavate või kõrvaldavate ettevõtjate Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1013/2006 jäätmesaadetiste kohta (ELT L 190, 12.07.2006, lk 1–98) nõuetele vastavust tõendavaid dokumente;
- 8) väljaspool OECD liikmesriike jäätmeid taaskasutavate või kõrvaldavate ettevõtjate Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1013/2006 nõuetele vastavust tõendavaid dokumente;
- 9) muid dokumente, mis tõendavad probleemtoodetega seotud jäätmeseaduse nõuete täitmist.

§ 8. Registri kasutaja isikusamasuse tuvastamine ning autoriseerimine

(1) Registrisse võib andmeid ja dokumente sisestada või neid seal luua ja menetlusmärkeid teha isik, kellel on asjakohased õigused ja kelle isikusamasus on turvaliselt tuvastatud.

(2) Registri kasutaja isikusamasus tuvastatakse ID-kaardiga, mobiil-ID-ga või smart-ID-ga.

§ 9. Andmevahetus

(1) Andmevahetus teiste andmekogudega toimub riigi infosüsteemide andmevahetuskihi kaudu avaliku teabe seaduse § 43⁹ lõike 1 punkti 5 alusel kehtestatud korras.

(2) Registrisse võetakse juriidilise isiku ja tema esindajate andmed äriregistrist.

§ 10. Registriandmete säilitamine

Registriandmeid säilitatakse andmete esitamisest alates seitse aastat. Pärast seda andmed kustutatakse.

4. peatükk

Andmete esitamine registrisse ja andmete esitamise tähtajad

§ 11. Registrisse andmete esitaja

Registrisse andmete esitaja (edaspidi *andmeandja*) on:

- 1) tootja, kes valmistab või laseb turule probleemtooteid, kuid ei ole kohustusi üle andnud tootjate ühendusele;
- 2) tootja volitatud esindaja, kellele tootja on oma kohustused üle andnud;
- 3) tootjate ühendus;
- 4) isik, kes võtab vastu probleemtootest tekkinud jäätmeid ning taaskasutab või kõrvaldab neid või korraldab nende väljavedu;
- 5) isik, kes võtab patarei- ja akujäätmeid ringlusse või korraldab nende väljavedu.

§ 12. Registreerimistaotlus

(1) Paragrahvi 11 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud andmeandja esitab registreerimistaotlusena (edaspidi *taotlus*) Keskkonnaagentuurile § 7 lõike 1 punktides 1 ja 2 ning 4–11 nimetatud andmed ja dokumendid.

(2) Paragrahvi 11 lõike 1 punktis 3 nimetatud andmeandja esitab taotlusena Keskkonnaagentuurile § 7 lõike 1 punktides 1–12 nimetatud andmed ja dokumendid.

(3) Taotlus tuleb esitada Keskkonnaagentuurile enne tegevuse alustamist.

(4) Taotlus esitatakse registri kaudu.

§ 13. Registreerimisest keeldumine

Keskkonnaagentuur teeb registreerimisest keeldumise kirjaliku otsuse 45 päeva jooksul taotluse saamisest või puuduste kõrvaldamiseks antud tähtaja möödumisest arvates, kui taotluses on esitatud valeandmeid või see ei vasta nõuetele.

§ 14. Registreering

(1) Registreering on:

- 1) paragrahvi 11 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud andmeandja § 7 lõike 1 punktides 1 ja 2 ning 4–11 sätestatud nõuete kohane andmekogum, mis on talletatud registri andmebaasis;
- 2) paragrahvi 11 lõike 1 punktis 3 nimetatud andmeandja § 7 lõike 1 punktides 1–12 sätestatud nõuete kohane andmekogum, mis on talletatud registri andmebaasis.

(2) Registreering tähistatakse kordumatu numbriga (registreeringu number).

(3) Keskkonnaagentuur teeb registreeringu 30 päeva jooksul nõuetekohase taotluse saamise päevast arvates.

§ 15. Registreeringu peatamine

(1) Keskkonnaagentuur võib teha registreeringu peatamise kirjaliku otsuse ja seda kajastava kande, kui:

- 1) tootja või tootjate ühendus on esitanud taotluse registreeringu peatamiseks;
- 2) tootja või tootjate ühendus on esitanud valeandmeid;
- 3) tootja või tootjate ühendus ei vasta seaduses sätestatud nõuetele;
- 4) tootja või tootjate ühendus jätab korduvalt esitamata andmed turule lastud toodete või kogutud, korduskasutatud, taaskasutatud ja kõrvaldatud probleemtoodetest tekkinud jäätmete kohta või keeldub seda põhjendamata andmete parandamisest;

5) tootja või tootjate ühendus on oluliselt rikkunud jäätmeseadusega talle pandud kohustusi;

(2) Registreering peatatakse ajani, mil tootja või tootjate ühendus parandab Keskkonnaagentuuri poolt registreeringu peatamise otsuses märgitud puudused.

§ 16. Registreeringu kustutamine

Keskkonnaagentuur võib teha registreeringu kustutamise kirjaliku otsuse ja seda kajastava kande:

- 1) tootja või tootjate ühenduse taotluse alusel tema registreeringu kustutamiseks;
- 2) probleemtooteregistris registreeritud tootja või tootjate ühenduse tegevuse lõpetamise või füüsilisest isikust ettevõtja surma korral, kui keegi majandustegevust ei jätkata;
- 3) järelevalveasutuse põhjendatud taotluse alusel.

§ 17. Andmete registrisse esitamine ja andmete esitamise tähtajad

(1) Paragrahvi 11 lõike 1 punktides 1–4 nimetatud andmeandja esitab eelmise kalendriaasta kohta § 7 lõike 1 punktides 13–27 nimetatud andmed registrisse hiljemalt 25. jaanuaril.

(2) Paragrahvi 11 lõike 1 punktis 5 nimetatud andmeandja, kes võtab patarei- ja akujäätmeid ringlusse komisjoni määruse (EL) nr 493/2012, millega sätestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2006/66/EÜ patarei- ja akujäätmete ringlussevõtu protsessi ringlussevõtu määrade arvutamise üksikasjalikud eeskirjad (ELT L 151, 12.6.2012, lk 9–21), tähenduses, on kohustatud esitama aruande ringlussevõtu eelmise kalendriaasta sihtarvu saavutamise kohta komisjoni määrmuses (EL) nr 493/2012 sätestatud andmetega ja sellega nimetatud vormidel hiljemalt 30. aprillil.

(3) Kui patarei- ja akujäätmed viiakse Eestist välja, esitab käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmed patarei- ja akujäätmete väljaveo korraldanud isik.

§ 18. Registrisse kantud andmete õigsuse tagamine

(1) Registrisse esitatud andmete õigsuse eest vastutab andmeandja.

(2) Kui registrisse esitatud andmed osutuvad ebaõigeks, peab andmeandja registriandmed viivitamata parandama.

(3) Kui registri vastutav töötaja või Keskkonnaagentuur avastab ebaõiged andmed, esitab ta andmeandjale nende kohta järelepärimise.

(4) Andmeandja on kohustatud esitama õiged andmed Keskkonnaagentuuri määratud tähtajaks.

5. peatükk

Juurdepäas registrile ja registrisse kantud andmetele

§ 19. Juurdepäas registrile ja registrisse kantud andmetele

(1) Andmekogusse kantud andmed on avalikud, kui neile ei ole Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 04.05.2016, lk 1–88), seadusega või selle alusel kehtestatud juurdepääsupiirangut.

(2) Registrisse kantud andmetele on juurdepääs valitsusasutustel ja valitsusasutuste hallatavatel riigiasutustel neile seadusega või seaduse alusel antud ülesannete täitmiseks.

(3) Andmeandjal on juurdepääsuõigus endaga seotud andmetele.

(4) Tootja ja tootjate ühenduse nimi ja äriregistri kood ning käesoleva määruse § 7 lõike 1 punktides 13–27 nimetatud andmed summeerituna avalikustatakse registris masinloetaval kujul.

(5) Registri avalikus vaates ei märgita teavet, mis võimaldaks füüsilist isikut tuvastada.

(6) Juurdepääs registri andmetele võimaldatakse kasutajaõiguste andmisega või andmete väljastamisega.

§ 20. Registriandmete väljastamine

(1) Registrisse kantud andmeid väljastatakse avaliku teabe seaduses sätestatud korras.

(2) Registriandmeid väljastatakse registrist tasuta, kui õigusaktidega ei ole sätestatud teisiti.

§ 21. Andmete logimine

(1) Regstris logitakse andmete lisamine, muutmine ja kustutamine ning isikuandmeid sisaldavate vormide avamine.

(2) Logisid säilitatakse registris seitse aastat.

6. peatükk

Registri pidamise rahastamine ja registri lõpetamine

§ 22. Registri pidamise rahastamine

Registri hooldus- ja arendustöid ning pidamist rahastatakse riigieelarvest vastutavale töötlejale ja volitatud töötlejatele selleks eraldatud vahenditest.

§ 23. Registri lõpetamine

(1) Registri tegevuse lõpetamise otsustab Vabariigi Valitsus.

(2) Registri lõpetamine toimub kooskõlas arhiiviseaduse ja avaliku teabe seaduse nõuetega.

7. peatükk

Rakendussätted

§ 24. Määruse rakendamine

Andmete esitamisele ja registreerimisele, mis käsitlevad aruande esitaja tegevust 2018. kalendriaastal, kohaldatakse kuni käesoleva määruse jõustumiseni kehtinud korda.

§ 25. Määruse kehtetuks tunnistamine

Vabariigi Valitsuse 23. juuli 2009. a määrus nr 135 „Probleemtooteregistri põhimäärus“ tunnistatakse kehtetuks.

Jüri Ratas
Peaminister

Siim Kiisler
Keskkonnaminister

Heiki Loot
Riigisekretär

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/66/EÜ, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 91/157/EMÜ (ELT L 266, 26.09.2006, lk 1–14); Euroopa Komisjoni otsus 2005/293/EÜ, milles sätestatakse kasutuselt kõrvaldatud sõidukeid käsitlevas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2000/53/EÜ seoses korduvkasutusega/taaskasutusega ja korduvkasutusega/ringlussevõtuga ettenähtud eesmärkide järelevalve üksikasjalikud eeskirjad (ELT L 94, 13.04. 2005, lk 30–33); Euroopa Komisjoni otsus 2005/369/EÜ, millega kehtestatakse eeskirjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmeid käsitleva direktiivi 2002/96/EÜ (elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete kohta) järgimise kontrollimiseks liikmesriikides ning selle direktiiviga ettenähtud andmete esitamise viis (ELT L 119, 11.05.2005, lk 13–16); Euroopa Komisjoni otsus 2008/763/EÜ, millega Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/66/EÜ kohaselt kehtestatakse ühine meetodika, mille alusel arvutatakse lõppkasutajatele igal aastal müüdavate kantavate patareide ja akude kogus (ELT L 262, 01.10.2008, lk 39); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2012/19/EL elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete (elektroonikaromude) kohta (ELT L 197, 24.07.2012, lk 38–71); Euroopa Komisjoni määrus (EL) nr 493/2012, millega sätestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/66/EÜ patarei- ja akujäätmete ringlussevõtu protsessi ringlussevõtu määrade arvutamise üksikasjalikud eeskirjad (ELT L 151, 12.06.2012, lk 9–21); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/53/EÜ, kasutuselt kõrvaldatud sõidukite kohta (EÜT L 269, 21.20.2000, kl 34–43).

Lisa. Probleemtoodete ja nendest tekkinud jäätmete kategooriad probleemtooteregistris